

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/2358

z dne 21. septembra 2017

o dopolnitvi Direktive (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zahtevami glede nadzora in upravljanja produktov za zavarovalnice in distributerje zavarovalnih produktov

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. januarja 2016 o distribuciji zavarovalnih produktov ⁽¹⁾, in zlasti člena 25(2) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Komisija je z Direktivo (EU) 2016/97 pooblaščen za sprejetje delegiranih aktov, v katerih se podrobneje opredelijo zahteve glede nadzora in upravljanja produktov iz člena 25 navedene direktive. Pravila glede nadzora in upravljanja produktov bi se morala zaradi učinkovitega varstva strank usklajeno uporabljati za vse na novo razvite zavarovalne produkte in pomembne prilagoditve obstoječih zavarovalnih produktov, ne glede na vrsto produkta in zahteve, ki veljajo na prodajnem mestu. Oblika uredbe zagotavlja skladen okvir za vse udeležence na trgu in je najboljšo jamstvo za usklajeno področje delovanja, enake konkurenčne pogoje in ustrezno raven varstva potrošnikov.
- (2) Ob upoštevanju zahtev iz Direktive (EU) 2016/97 bi bilo treba ukrepe za nadzor in upravljanje produktov izbrati in uporabljati sorazmerno in ustrezno glede na kompleksnost produkta in razpoložljivost javno dostopnih informacij, ob upoštevanju narave zavarovalnega produkta in tveganja škode za potrošnika, ki je z njo povezana, značilnosti ciljnega trga ter vrste, obsega in kompleksnosti zadevnega poslovanja proizvajalca ali distributerja. Sorazmernost pomeni, da bi morali biti navedeni ukrepi razmeroma preprosti za enostavne in nekompleksne produkte, ki so združljivi s potrebami in značilnostmi množičnega maloprodajnega trga, vključno z obstoječimi produkti neživljenjskega zavarovanja z omejenim, lahko razumljivim obsegom. Po drugi strani bi bili v primeru kompleksnejših produktov z večjim tveganjem škode za potrošnika, vključno z zavarovalnimi naložbenimi produkti, ki niso zajeti v členu 30(3) Direktive (EU) 2016/97, potrebni strožji ukrepi.
- (3) Za namene člena 25(1) Direktive (EU) 2016/97 bi bilo treba zavarovalnega posrednika šteti za proizvajalca zavarovalnega produkta, kadar je iz splošne analize posrednikove dejavnosti v posameznem primeru razvidno, da zavarovalni posrednik avtonomno odloča o poglobitnih lastnostih in glavnih elementih zavarovalnega produkta, vključno s kritjem, stroški, tveganji, ciljnim trgom ali pravicami do nadomestila ali jamstva. Dejavnosti, ki so povezane le s prilagoditvijo obstoječih zavarovalnih produktov, tudi kadar lahko posrednik izbira med več različicami produkta, več pogodbenimi klavzulami ali možnostmi ali pa se lahko s stranko dogovori o diskontiranih premijah ali provizijah, se ne bi smele šteti za pripravljanje zavarovalnih produktov, saj v takih primerih glavnih odločitev o oblikovanju in razvoju produkta ne sprejme zavarovalni posrednik, ampak zavarovalnica.

⁽¹⁾ UL L 26, 2.2.2016, str. 19.

- (4) Kadar zavarovalni produkt oblikujeta in razvijeta zavarovalni posrednik in zavarovalnica, ki delujeta skupaj in oba odločata pri oblikovanju in razvoju navedenega produkta, bi morala zavarovalni posrednik in zavarovalnica v pisnem sporazumu opredeliti svoje sodelovanje in zadevne vloge, tako da lahko pristojni organi nadzorujejo izpolnjevanje pravnih zahtev.
- (5) Proizvajalčevo opredelitev ciljnega trga bi bilo treba razumeti kot opis skupine strank, ki imajo skupne značilnosti, in to na abstraktni in splošni ravni, da se proizvajalcu omogoči prilagoditev lastnosti produkta potrebam, značilnostim in ciljem navedene skupine strank. Treba bi jo bilo razlikovati od individualne ocene na prodajnem mestu, s katero se ugotovi, ali zavarovalni produkt ustreza zahtevam in potrebam posamezne ali potencialne stranke ter, kadar je primerno, ali je zavarovalni naložbeni produkt zanj ustrezen ali primeren.
- (6) Stopnja razdrobljenosti ciljnega trga in merila, ki se uporabljajo za opredelitev ciljnega trga in določitev ustrezne distribucijske strategije, bi morala biti relevantna za produkt in bi morala omogočiti presojo, kateri kupci spadajo na ciljni trg. Ciljnega trga za enostavnejše, bolj običajne produkte ni treba opredeliti preveč podrobno, za zapletenejše ali manj običajne produkte pa bi ga bilo treba opredeliti podrobneje ob upoštevanju povečanega tveganja škode za potrošnika, ki je povezano s takimi produkti.
- (7) Da bi se okrepilo varstvo potrošnikov, zlasti v zvezi z zavarovalnimi naložbenimi produkti, bi morali imeti proizvajalci možnost, da opredelijo posebne skupine strank, za katere zavarovalni produkt običajno ni primeren.
- (8) Proizvajalci bi morali v okviru ureditev za nadzor in upravljanje produktov izvesti tudi ustrezno preizkušanje zavarovalnih produktov, vključno z – kadar je ustrezno in zlasti za zavarovalne naložbene produkte – analizami scenarijev, da se zagotovi, da produkt v svoji celotni življenjski dobi izpolnjuje opredeljene potrebe, cilje in značilnosti ciljnega trga. To bi moralo zlasti vključevati ocene učinkovitosti produkta ter profil tveganja in donosa. Vendar se zahteva glede ocene učinkovitosti produkta ne bi smela razumeti kot poseganje v proizvajalčevo svobodo, da določi premije, ali kot nadzor cen v kakršni koli obliki.
- (9) Da bi strankam zagotovili ustrezne informacije in nasvete, bi morali proizvajalci izbrati distributerje zavarovalnih produktov, ki imajo potrebno strokovno znanje, izkušnje in sposobnosti za razumevanje lastnosti zavarovalnega produkta in opredeljenega ciljnega trga. Iz istega razloga bi morali v okviru veljavne nacionalne zakonodaje, ki ureja njihovo razmerja z zadevnimi distributerji zavarovalnih produktov, redno spremljati in preverjati, ali se zavarovalni produkt distribuira v skladu s cilji njihovih ureditev za nadzor in upravljanje produktov, ter po potrebi sprejeti ustrezne popravne ukrepe. Vendar to distributerjem zavarovalnih produktov ne bi smelo preprečiti, da zavarovalne produkte distribuira strankam, ki ne pripadajo navedenemu ciljnemu trgu, če je individualna ocena na prodajnem mestu upravičuje sklep, da navedeni produkti ustrezajo zahtevam in potrebam navedenih strank ter, kadar je primerno, da so zavarovalni naložbeni produkti za stranko ustrezni ali primerni.
- (10) Da bodo distributerji zavarovalnih produktov lahko v celoti razumeli produkte, ki jih nameravajo distribuira, in bodo lahko svoje distribucijske dejavnosti opravljali v skladu z najboljšimi interesi svojih strank, zlasti z zagotavljanjem strokovnega svetovanja, bi morali proizvajalci distributerjem zavarovalnih produktov zagotoviti vse ustrezne informacije o navedenih zavarovalnih produktih, vključno s postopkom odobritve produkta, opredeljenim ciljnim trgom in predlagano distribucijsko strategijo. In obratno, distributerji zavarovalnih produktov bi morali vzpostaviti ureditve, s katerimi bi zahtevane informacije od proizvajalcev pridobili na učinkovit način.
- (11) Da bi se obveznosti glede upravljanja produktov učinkovito izvajale, morajo distributerji zavarovalnih produktov proizvajalce redno obveščati o svojih izkušnjah z zavarovalnimi produkti. Distributerji zavarovalnih produktov bi morali zato proizvajalcem predložiti podatke, ki so potrebni za pregled zavarovalnega produkta, in preveriti, ali so navedeni produkti še vedno v skladu s potrebami, značilnostmi in cilji ciljnega trga, ki jih je opredelil proizvajalec.
- (12) Da bi se preprečilo tveganje škode za stranke, bi morali proizvajalci in distributerji ustrezno ukrepati, kadar menijo, da produkt ni ali ni več v skladu z interesi, cilji in značilnostmi opredeljenega ciljnega trga.

- (13) Da se pristojnim organom in strokovnjakom s področja zavarovalništva omogoči dovolj časa za prilagoditev na nove zahteve iz te uredbe, bi bilo treba začetek uporabe te uredbe uskladiti z datumom začetka uporabe nacionalnih ukrepov za prenos Direktive (EU) 2016/97.
- (14) Strokovni nasvet ⁽¹⁾ je na zahtevo prispeval Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine, ustanovljen z Uredbo (EU) št. 1094/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa pravila za vzdrževanje, izvajanje in pregledovanje ureditev za nadzor in upravljanje produktov za zavarovalne produkte ter za pomembne prilagoditve obstoječih zavarovalnih produktov, preden se navedeni produkti tržijo ali distribuirajo strankam (v nadaljnjem besedilu: postopek odobritve produkta), ter pravila za ureditve distribucije produktov za navedene zavarovalne produkte.

Člen 2

Področje uporabe

Ta uredba se uporablja za zavarovalnice in zavarovalne posrednike, ki pripravljajo zavarovalne produkte, ki se prodajajo strankam (v nadaljnjem besedilu: proizvajalci), ter distributerje zavarovalnih produktov, ki svetujejo o zavarovalnih produktih, katerih ne pripravljajo, ali jih priporočajo.

Člen 3

Pripravljanje zavarovalnih produktov

1. Zavarovalni posredniki se za namene člena 25(1) Direktive (EU) 2016/97 štejejo za proizvajalce, kadar je iz splošne analize njihove dejavnosti razvidno, da odločajo pri oblikovanju in razvoju zavarovalnega produkta za trg.
2. Da imajo zavarovalni posredniki vlogo odločanja, se predvideva zlasti, kadar samostojno določijo poglobitve lastnosti in glavne elemente zavarovalnega produkta, vključno z njegovim kritjem, ceno, stroški, tveganjem, ciljnim trgom ter pravicami do nadomestila ali jamstva, ki jih zavarovalnica, ki zagotavlja kritje za zavarovalni produkt, ne bistveno spremeni.
3. Prilagoditev obstoječih zavarovalnih produktov posamezniku in njihovo preoblikovanje v okviru dejavnosti distribucije zavarovalnih produktov za posamezne stranke ter oblikovanje pogodb po meri na zahtevo posamezne stranke se ne štejejo za pripravljanje zavarovalnih produktov.
4. Zavarovalni posrednik in zavarovalnica, ki sta oba proizvajalca v smislu člena 2 te delegirane uredbe, skleneta pisni sporazum, ki določa njuno sodelovanje pri izpolnjevanju zahtev za proizvajalce iz člena 25(1) Direktive (EU) 2016/97, postopke, s katerimi se dogovorita o opredelitvi ciljnega trga, in njuni ustrezni vlogi v postopku odobritve produkta.

⁽¹⁾ Strokovni nasvet o morebitnih delegiranih aktih v zvezi z direktivo o distribuciji zavarovalnih produktov, EIOPA-17/048, 1. februar 2017, na voljo na naslovu: <https://eiopa.europa.eu/Publications/Consultations/EIOPA%20Technical%20Advice%20on%20the%20IDD.pdf#search=Technical%20Advice%2017%2F048>.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1094/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/79/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 48).

POGLAVJE II

ZAHTEVE GLEDE UPRAVLJANJA PRODUKTOV ZA PROIZVAJALCE

Člen 4

Postopek odobritve produkta

1. Proizvajalci vzdržujejo, izvajajo in pregledujejo postopek odobritve produkta za na novo razvite zavarovalne produkte in pomembne prilagoditve obstoječih zavarovalnih produktov. Navedeni postopek vključuje ukrepe in postopke za oblikovanje, spremljanje, pregledovanje in distribuiranje zavarovalnih produktov ter za popravne ukrepe za zavarovalne produkte, ki so škodljivi za stranke. Ukrepi in postopki so sorazmerni z ravno zahtevnosti in tveganji, povezanimi s produkti, ter naravo, obsegom in kompleksnostjo zadevnega poslovanja proizvajalca.
2. Postopek odobritve produkta se določi v pisnem dokumentu (v nadaljnjem besedilu: politika nadzora in upravljanja produktov), ki se da na voljo ustreznemu osebju.
3. S postopkom odobritve produkta se:
  - (a) zagotovi, da se pri oblikovanju zavarovalnih produktov upoštevajo naslednja merila:
    - (i) produkt upošteva cilje, interese in značilnosti strank;
    - (ii) ne škoduje strankam;
    - (iii) prepreči ali ublaži škodo za stranke;
  - (b) podpre ustrezno obvladovanje nasprotij interesov.
4. Organ ali struktura proizvajalca, ki je odgovoren za pripravljane zavarovalnih produktov stori vse od naslednjega:
  - (a) potrdi in je končno odgovoren za vzpostavitev, izvajanje in pregledovanje postopka odobritve produkta;
  - (b) stalno preverja notranjo skladnost z navedenim postopkom.
5. Proizvajalci, ki določijo tretjo osebo za oblikovanje produktov v njihovem imenu, ostanejo v celoti odgovorni za skladnost s postopkom odobritve produkta.
6. Proizvajalci redno pregledujejo svoj postopek odobritve produkta, s čimer zagotovijo, da je navedeni postopek še vedno veljaven in posodobljen. Postopek odobritve produkta po potrebi spremenijo.

Člen 5

Ciljni trg

1. V okviru postopka odobritve produkta se za vsak zavarovalni produkt opredelita ciljni trg in skupina združljivih strank. Ciljni trg se opredeli na ustrezno razdrobljeni ravni ob upoštevanju značilnosti, profila tveganja, kompleksnosti in narave zavarovalnega produkta.
2. Proizvajalci lahko, zlasti v zvezi z zavarovalnimi naložbenimi produkti, opredelijo skupine strank, katerih potrebe, značilnosti in cilji na splošno niso združljivi z zavarovalnim produktom.
3. Proizvajalci oblikujejo in tržijo le zavarovalne produkte, ki so združljivi s potrebami, značilnostmi in cilji strank, ki pripadajo ciljnemu trgu. Proizvajalci pri presoji, ali je zavarovalni produkt združljiv s ciljnimi trgov, upoštevajo raven informacij, ki so na voljo strankam, ki pripadajo navedenemu ciljnemu trgu, in njihovo finančno pismenost.
4. Proizvajalci zagotovijo, da ima osebje, ki sodeluje pri oblikovanju in pripravi zavarovalnih produktov, potrebne spretnosti, strokovno znanje in izkušnje, da ustrezno razume prodajane zavarovalne produkte ter interese, cilje in značilnosti strank, ki pripadajo ciljnemu trgu.

Člen 6

Preizkušanje produktov

1. Proizvajalci svoje zavarovalne produkte ustrezno preizkusijo, vključno z analizami scenarijev, kadar je ustrezno, preden navedeni produkt dajo na trg ali ga pomembno prilagodijo ali kadar se ciljni trg pomembno spremeni. Z navedenim preizkušanjem produktov se oceni, ali zavarovalni produkt v svoji celotni življenjski dobi izpolnjuje opredeljene potrebe, cilje in značilnosti ciljnega trga. Proizvajalci svoje zavarovalne produkte preizkusijo kvalitativno in, odvisno od vrste in narave zavarovalnega produkta in s tem povezanega tveganja škode za stranke, kvantitativno.
2. Proizvajalci zavarovalnih produktov ne dajo na trg, če rezultati preizkušanja produktov kažejo, da produkti ne ustrezajo opredeljenim potrebam, ciljem in značilnostim ciljnega trga.

Člen 7

Spremljanje in pregled produktov

1. Proizvajalci stalno spremljajo in redno pregledujejo zavarovalne produkte, ki so jih dali na trg, da bi opredelili dogodke, ki bi lahko pomembno vplivali na glavne lastnosti, kritje tveganja ali jamstva navedenih produktov. Ocenijo, ali so zavarovalni produkti še vedno skladni s potrebami, značilnostmi in cilji opredeljenega ciljnega trga ter ali se navedeni produkti distribuirajo na ciljnem trgu ali dosegajo stranke zunaj ciljnega trga.
2. Proizvajalci določijo ustrezne intervale za redno pregledovanje svojih zavarovalnih produktov, pri čemer upoštevajo vrednost, obseg, pogodbeno trajanje in kompleksnost navedenih zavarovalnih produktov, njihove ustrezne distribucijske kanale in vse zadevne zunanje dejavnike, kot so spremembe pravnih pravil, ki se uporabljajo, tehnološki razvoj ali spremembe stanja na trgu.
3. Proizvajalci, ki med življenjsko dobo zavarovalnega produkta ugotovijo kakršne koli okoliščine, ki bi lahko škodovali stranki navedenega produkta, sprejmejo ustrezne ukrepe za ublažitev stanja in preprečitev nadaljnjih ponovitev škodljivega dogodka. Proizvajalci zadevne distributerje zavarovalnih produktov in stranke takoj obvestijo o sprejetih popravnih ukrepih.

Člen 8

Distribucijski kanali

1. Proizvajalci skrbno izberejo distribucijske kanale, ki so primerni za ciljni trg, pri čemer upoštevajo posebne značilnosti zadevnih zavarovalnih produktov.
2. Proizvajalci distributerjem zavarovalnih produktov zagotovijo vse ustrezne informacije o zavarovalnih produktih, opredeljenem ciljnem trgu in priporočeni distribucijski strategiji, vključno z informacijami o glavnih lastnostih in značilnostih zavarovalnih produktov, njihovih tveganjih in stroških, vključno s pripisanimi stroški, in vseh okoliščinah, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov v škodo stranke. Navedene informacije so jasne, popolne in posodobljene.
3. Informacije iz odstavka 2 distributerjem zavarovalnih produktov omogočijo, da:
  - (a) razumejo zavarovalne produkte;
  - (b) razumejo opredeljeni ciljni trg za zavarovalne produkte;
  - (c) opredelijo vse stranke, katerih potrebe, značilnosti in cilji niso združljivi z zavarovalnim produktom;
  - (d) izvajajo distribucijske dejavnosti za zadevne zavarovalne produkte v skladu z najboljšim interesom strank, kot je predpisano v členu 17(1) Direktive (EU) 2016/97.
4. Proizvajalci sprejmejo ustrezne ukrepe za spremljanje, da distributerji zavarovalnih produktov delujejo v skladu s cilji proizvajalčevega postopka odobritve produkta. Zlasti redno preverjajo, ali se zavarovalni produkti distribuirajo na opredeljenem ciljnem trgu. Ta obveznost spremljanja se ne razširi na splošne regulativne zahteve, ki jih morajo distributerji zavarovalnih produktov izpolniti pri opravljanju dejavnosti distribucije zavarovalnih produktov za posamezne stranke. Dejavnosti spremljanja so razumne ter upoštevajo značilnosti in pravni okvir zadevnih distribucijskih kanalov.

5. Proizvajalci, ki menijo, da distribucija njihovih zavarovalnih produktov ni v skladu s cilji njihovega postopka odobritve produkta, sprejmejo ustrezne popravne ukrepe.

Člen 9

Dokumentacija

Ustrezni ukrepi, ki jih proizvajalci sprejmejo v zvezi s svojim postopkom odobritve produkta, se ustrezno dokumentirajo, vodijo za revizijo in se na zahtevo dajo na voljo pristojnim organom.

POGLAVJE III

ZAHTEVJE GLEDE UPRAVLJANJA PRODUKTOV ZA DISTRIBUTERJE ZAVAROVALNIH PRODUKTOV

Člen 10

Ureditve za distribucijo produktov

1. Distributerji zavarovalnih produktov imajo vzpostavljene ureditve za distribucijo produktov, vključno z ustreznimi ukrepi in postopki, ki jim omogočajo, da od proizvajalca pridobijo vse ustrezne informacije o zavarovalnih produktih, ki jih nameravajo ponuditi svojim strankam, ter da v celoti razumejo navedene zavarovalne produkte, pri čemer upoštevajo ravni zahtevnosti in tveganj, povezanih s produkti, ter vrste, obseg in kompleksnost zadevnega poslovanja distributerja.

Distributerji zavarovalnih produktov ureditve za distribucijo produktov določijo v pisnem dokumentu, ki ga dajo na voljo svojememu ustreznemu osebju.

2. Z ureditvami za distribucijo produktov:

- (a) naj bi se preprečila in ublažila škoda za stranke;
- (b) se podpre ustrezno obvladovanje nasprotij interesov;
- (c) se zagotovi, da se ustrezno upoštevajo cilji, interesi in značilnosti strank.

3. Z ureditvami za distribucijo produktov se zagotovi, da distributerji zavarovalnih produktov od proizvajalcev pridobijo informacije, ki jih je treba sporočiti na podlagi člena 8(2).

4. Vsaka specifična distribucijska strategija, ki jo vzpostavijo ali uporabijo distributerji zavarovalnih produktov, je v skladu z distribucijsko strategijo, ki jo je vzpostavil proizvajalec, in ciljnim trgom, ki ga je opredelil proizvajalec.

5. Organ ali struktura proizvajalca, ki je odgovoren za distribucijo zavarovalnih produktov, potrdi in je končno odgovoren za vzpostavitev, izvajanje in pregledovanje ureditev za distribucijo produktov ter stalno preverja notranjo skladnost z navedenimi ureditvami.

6. Distributerji zavarovalnih produktov redno pregledujejo svoje ureditve za distribucijo produktov, s čimer zagotovijo, da so navedene ureditve še vedno veljavne in posodobljene. Po potrebi te ureditve spremenijo. Distributerji zavarovalnih produktov, ki so vzpostavili ali uporabljajo posebno distribucijsko strategijo, po potrebi spremenijo navedeno strategijo, in sicer na podlagi rezultata pregleda ureditev za distribucijo produktov. Distributerji zavarovalnih produktov pri pregledu svojih ureditev za distribucijo produktov preverijo, ali se zavarovalni produkti distribuirajo na opredeljenem ciljnim trgu.

Distributerji zavarovalnih produktov določijo ustrezne intervale za redno pregledovanje svojih ureditev za distribucijo produktov, pri čemer upoštevajo vrednost, obseg in kompleksnost različnih zadevnih zavarovalnih produktov.

Da bi podprli preglede produktov, ki jih izvedejo proizvajalci, distributerji zavarovalnih produktov proizvajalcem na zahtevo predložijo ustrezne informacije o prodaji, ki po potrebi vključujejo informacije o rednih pregledih ureditev za distribucijo produktov.

Člen 11

Obveščanje proizvajalca

Distributerji zavarovalnih produktov, ki ugotovijo, da zavarovalni produkt ni v skladu z interesi, cilji in značilnostmi njegovega opredeljenega ciljnega trga ali se seznanijo z drugimi okoliščinami, povezanimi s produktom, ki bi lahko škodljivo vplivale na stranko, o tem takoj obvestijo proizvajalca in po potrebi spremenijo svojo distribucijsko strategijo za navedeni zavarovalni produkt.

Člen 12

Dokumentacija

Ustrezni ukrepi, ki jih distributerji zavarovalnih produktov sprejmejo v zvezi s svojimi ureditvami za distribucijo produkta, se ustrezno dokumentirajo, vodijo za revizijo in se na zahtevo dajo na voljo pristojnim organom.

POGLAVJE IV

KONČNE DOLOČBE

Člen 13

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 23. februarja 2018.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 21. septembra 2017

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER
